

За інженерні кадри

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Газета видається
з лютого 1931 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Виходить раз
на тиждень

№ 11 (252)

П'ятниця, 20 березня 1987 року.

Ціна 1 коп.

ВІДБУЛИСЯ збори партійно-господарського активу нашого інституту, які обговорили основні завдання перебудови навчально-виховного процесу в світлі рішень XXVII з'їзду КПРС. З доповіддю на цю тему виступив проректор Ю. А. Карпов, який проаналізував насамперед наслідки зимової екзаменаційної сесії. Відзначалося, що абсолютна успішність склала 65,1 процента. 388 студентів не були допущені до екзаменів, кожен третій одержав двійку, тільки третина навчалась без трійок, 164-х студентів можна назвати абсолютною «сіримі» — вчаться тільки на трійки. Менше, ніж торік, стало відмінників (8,4 проц.) Тільки 9 груп із 184 склали екзамени без двійок. Є просто такі унікальна група 4ТМ-85, у якій 13 з дев'ятнадцяти студентів одержали 22 двійки і жодної п'ятірки.

Причини такого неблагополуччя, підкреслив доповідач, зв'язані з багатьма недоліками навчального процесу. Не все гаразд ще з успішністю першокурсників.

І якщо вже набрали таких студентів, то треба активно підтягати їх до вузівського рівня, краще організовувати навчальний процес. Особливо гостро стоїть це завдання в зв'язку з перебудовою і виконанням наказу Мінвузу СРСР по складанню перехідних учбових планів для всіх курсів і спеціальностей та календарних планів самостійної роботи студентів. Проведено скорочення тижневого навантаження на студента до 28 годин, але поки-що нема впевненості, що зроблено це з урахуванням всіх обставин, а не чисто механічно. Доповідач наголосив на застерегах від зрівнялівки всіх дисциплін при такому скороченні. Визначальними мають бути інтереси справи, підвищення творчої активності студента, бажання навчитися його працювати над книгою, а не намагання

зберегти для своєї кафедри якомога більшу кількість годин.

Самостійна робота студента — це робота обов'язкова і організована. Вона велася і раніше, але, на жаль, саме організованість і не відзначалась. Бракувало їй і повноти самостійності. Зусилля студентів по добуванню знань викладачі старалися звести до мінімуму. Методичні посібники в більшості випадків дозволяли і дозволяють виконувати домашні завдання різного роду, не зазираючи в підручники. Яскраве свідчення цьому такий факт — навіть в дні найінтенсивнішого сесійного напруження наша бібліотека завантажувалась тільки на 30 — 40 процентів, а навчально-методичні кабінети кафедр суспільних наук практично не діяли.

В НОВИХ умовах вимагає нових підходів і читання лекцій. Не завадило б організувати передлекційну підготовку студентів, продумати методи цієї підготовки. Пора запитати в самих студентів, якими б вони хотіли бачити лабораторні роботи, співставити їхні міркування з міркуваннями викладачів і рішуче приступити до модернізації лабораторного практикуму.

Особливої турботи потребують вечірня і заочна форми навчання. Перебудова тут потрібна більше, ніж на стаціонарі, але не в плані скорочення лекцій. Четверта частина студентів, котрі навчаються без відриву від виробництва, не має ніякого відношення до спеціальності, яку здобуває. Вони збираються потім перекваліфікуватись або просто хочуть підвищити загальну культуру. В обох випадках затрати не окупуються. Треба або не приймати абітурієнтів, котрі не працюють за спеціальністю, або розлучатися з ними і тоді буде можна докорінно змінити зміст учбового про-

цесу для заочників і вечірників.

Потребує перебудови й система контролю за знаннями. Часто на екзамені ми перевіряємо не розуміння

в нашому інституті житиме ще довго, студент і далі думатиме, що за його знання відповідає викладач.

В інституті все треба підпорядкувати культові знань.

ректорату провідали 54 запитання і тільки в трьох випадках були поставлені оцінки нижче 10 балів. Вважаємо, що настала пора ширше прислухатися тут і до оцін-

рівня культури майбутніх інженерів. Не можна розраховувати на те, що в інституті студенти й самі піднісуть свій рівень культури.

Потрібна цілісна система естетичного й етичного виховання з детально розробленою програмою типу університетів культури з залученням місцевих письменників, художників, музикантів. Прикладом для студента має бути його викладач, але рівень культури й інтелігентності деяких наших викладачів теж бажає бути набагато вищим.

В обговоренні доповіді Ю. А. Карпова взяли участь М. Друкований, Ю. Данилюк, Г. Шарейко, Б. Ліхтіндер, В. Кожем'яко, О. Стахов, М. Іванов, О. Заболотний, О. Домбровський, В. Бондар, О. Азаров, І. Кузьмін.

Особлива увага зверталася на партійне керівництво перебудовою. Керівництво це має бути політичним, а не підміною адміністрації та інших організацій, не накриванням їх, за образним висловом М. С. Горбачова, партійною парасолькою. Відзначалося, що партійні бюро окремих цехових організацій (радіотехнічного, машинобудівного факультетів, факультету обчислювальної техніки, адміністративно-господарської частини, кафедр суспільних наук), ряд партгрупоргів ще не добилися корінного повороту у свідомості і практичній діяльності посадових осіб усіх рівнів у дусі січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС, не забезпечили підпорядкування всієї масово-політичної і організаторської роботи меті та завданням перебудови і прискорення, виявляють у цих питаннях недостатню вимогливість і не виправдану повільність.

Збори партійно-господарського активу інституту прийняли резолюцію, спрямовану на посилення дальшого розвитку перебудови у світлі рішень XXVII з'їзду КПРС.

ОБГОВОРЕННЯ ЗАВДАНЬ ПЕРЕБУДОВИ

предмета, не здатність думати й робити висновки, а студентську пам'ять і рівень її тренуваності. Можливо, не зайвим було б включати в екзаменаційний білет 5—6 питань, а вимагати відповіді на два-три за бажанням студента. Можливо, треба дозволити користуватись на екзамені довідковою літературою або так складати запитання, щоб студент змушений був шукати потрібні дані. Одне слово, треба змусити студента інтенсивно думати, здобувати знання, трудитися над цим і відповідати за це повною мірою. Переводити студента з курсу на курс варто тільки тоді, коли є переконання, що він справді піднявся на нову сходинку знань, а якщо він не може чи не хоче працювати на рівні таких вимог, то відчислити. На жаль, така практика у нас ще не прижилась. Досить сказати, що після зимової сесії на стаціонарі було 262 боржники і зараз ще є 154, а відчислено за неуспішність тільки 12. Якщо ми й далі будемо в такому дусі боротися з академзаборгованістю, то вірус нахлібництва

Тоді навчальні заняття стануть святою справою для кожного, зросте престиж педагога, а його майстерність зробиться головним критерієм професійної оцінки. Тим часом, у нас інколи не читають лекцій люди з справжніми педагогічними задатками тільки тому, що не мають вчених ступенів. Вчений ступінь це ніби перепустка в педагогіку, хоч буває нерідко так, що вчений читає лекції слабо. Можливо, вченому краще займатись наукою, а талановитому педагогові — навчанням студентів. В цьому є резон. Хоч, звичайно, поєднання наукової діяльності і педагогічної майстерності в одній особі — ідеальний варіант. І в нас такі приклади є.

ПЕРЕБУДОВА — процес складний і тривалий. Мета її зрозуміла, конкретні шляхи поки що до кінця не визначені. Тут — широке поле для творчості й ініціативи. Критерій оцінки творчості викладача — якість його занять. Якщо судити за формальними ознаками, то тут у нас є певні зрушення. У минулому році члени

ки занять студентами, хоча вони й не можуть бути незаперечними. Вже проводяться такі опитування. Згодом треба буде подумати й про їх гласність, про моральне й матеріальне стимулювання якості викладацької роботи.

Перебудова повинна торкнутися й практичного спрямування навчального процесу. Найефективніший шлях скорочення адаптації випускників — через філіали кафедр. Майбутній випускник швидше впишеться в колектив підприємства, якщо проходить тут лабораторні заняття, виробничу й переддипломну практику, готуватиме курсові й дипломні роботи, безпосередньо зв'язані з інтересами підприємства. Якщо буде навіть 30—40 процентів таких випускників, і то це вже добре.

Вразливе наше місце — слабкий зв'язок з тими випускниками, які вже працюють на виробництві. Тут повинні сказати своє слово випускаючі кафедри, факультети і учбовий відділ.

Багато маємо упущено в справі виховання високого

НАШІ ГОСТІ — ПОВРАТИМИ З ПОЛЬЩІ

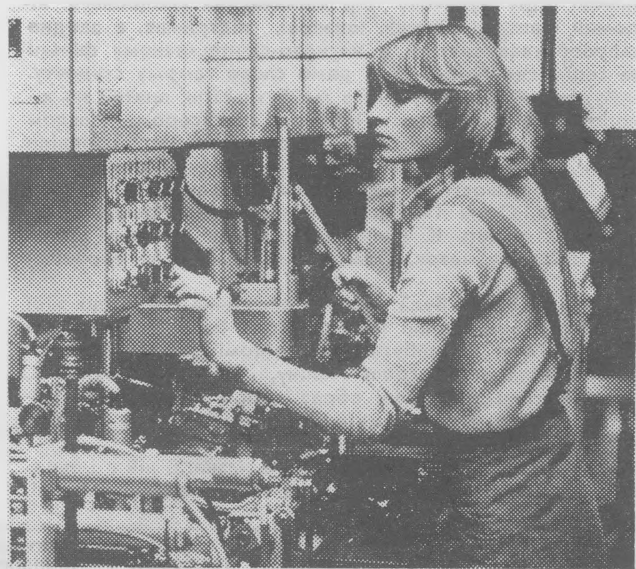
На Вінниччині перебувала делегація партійних працівників і журналістів з польських пограничних областей — Кельцького і Тарнобжезького воєводств. В складі делегації: заступники, завідувачі ідеологічними відділами воєводських комітетів ПОРП Здзіслав Моленда (Кельце) і Малгожата Зуба (Тарнобжег), секретар парторганізації редакції кельцького воєводської газети «Слово народу» Марек Мацьонговський, секретар редакції кельцького радіо Ришард Фатига, журналісти Януш Збігнев (газета «Соціалістичне темпо») і Анджей Саліга (газета «Тигоднік Надвісянський»).

Делегація, зокрема, побувала в нашому інституті, де знайомилася з організацією ідейно-виховної роботи, навчання

і побуту студентської молоді, напрямками їх перебудови. В парткомі інституту відбулася взаємозацікавлена, дружня розмова, участь у якій взяли проректор по зовнішніх зв'язках М. Є. Іванов, заступник секретаря парткому О. Й. Лесько, зав. кафедрою політекономії Б. І. Пономаренко, журналісти редакції інститутської газети «За інженерні кадри».

Польські гості відвідали центр технічних засобів САПР, ряд лабораторій, дисплейний клас кафедр АСУ, інститутську бібліотеку.

На знімках: під час бесіди в парткомі; у центрі технічних засобів САПР. Фото праворуч зроблене в одному з цехів підшипникового заводу «Іскра» в місті Кельце.

СЛОВО МОЛОДИХ

Наближається велике свято радянського народу — сімдесятиріччя нашої Жовтневої революції. Партія більшовиків на чолі з своїм засновником В. І. Леніним вивела відсталу Росію на одне з провідних місць у світі. Революційний процес триває в наших ділах і сьогодні — у творчій праці народу, його прагненні прискорити прогрес соціалістичного суспільства, що є метою перебування.

Напередодні 70-річчя Великого Жовтня Центральний Комітет КПРС закликає всіх радянських людей проникнутися свідомістю і почуттям відповідальності за майбутнє країни, за долю соціалізму. Ми, студенти, майбутні спеціалісти в галузі обчислювальної техніки, палко

підтримуємо курс партії на революційне перетворення суспільства. Це від нас чекають нових думок, винаходів, прискореного руху НТП. Ми повинні прийти у третє тисячоліття з впевненістю, що майбутні покоління житимуть у щасті.

Сімдесят років. Це багато чи мало для історії? Це дуже мало. Так будемо ж завжди молодими, як наша країна, красивими, як наша країна, сильними, як наша країна. Гідно пронесемо прапор Жовтня через роки і віки!

**І. КОНОНЕНКО,
Н. ДЕНИСЕНКО,
Л. ЧЕРНЕНКО,**

студентки факультету обчислювальної техніки.

КОМСОМОЛЬСЬКЕ ЖИТТЯ

НЕ ЧЕКАТИ, А ДІЯТИ

З АРАЗ, коли наша країна вирішує завдання, накреслені XXVII з'їздом КПРС по перебудові суспільної свідомості, прискоренню соціально-економічного розвитку країни, кожен колектив визначає свою роль у цих важливих перетвореннях.

Розповіді про комсомольську організацію факультету автоматики й мікроелектроніки. «Ви, як спеціалісти, будете працювати у такий час, — сказав М. С. Горбачов на зустрічі із студентами Таллінського політехнічного інституту, — коли економіка буде змінюватися на ваших очах. Механізм буде новим і керівництво буде новим, більш досконалим... Перебудова — це і ваша кровна справа, справа майбутніх економістів».

Ми глибоко усвідомлюємо значення цих слів, розуміємо, що перебудовуватися треба негайно, ніхто з вулиці не прийде і не перебудує нас. Але, якщо відверто, то перебудова на факультеті ще маловідчутна. Правда, деякі спроби були. З листопада минулого року існує такий орган студентського самоврядування, як студентський деканат. Очолила його студентка четвертого курсу Наталя Тхорівська.

Та, виявляється, що мало проголосити створення якогось органу, треба конкретно визначити його цілі, права, обов'язки і завдання. Це повинні були зробити комітет комсомолу, профком і деканат ФАМу. Повинні. Але не зроби-

ли. Маємо тільки дзвінку назву, а нічого не робимо, на рахунок студентського деканату нема жодної конкретної справи.

В чому причина? Хвороба стара — формалізм комсомольської діяльності, заорганізованість. Не доходимо до кожного, працюють по-справжньому тільки окремі активісти, багато справ вирішуються без нашої участі.

Так було, наприклад, і тоді, коли розглядали успіхи і недоліки за останню сесію. Хоча у нас друге місце за кількістю атестованих (88%), першість за якістю знань (44,3%), найменше двійок — (37,1%), найбільше в інституті відмінних оцінок — 587 (29,4%) і студентів, що навчаються без трійок, — 198 чоловік (44,3%), — все-таки не слід забувати, що минулого року всі ці показники були кращими, що на початок весняного семестру з двійками було 36 студентів ФАМу (за цим показником нас «випередив» тільки РТФ, де таких студентів 49).

Однак лише на засіданні комсомольського комітету з'ясувалось, що під час сесії справи йшли самі собою, без будь-якого втручання факультетського учбово-виховного комітету, яким керують С. Заноско та С. Дойніцина. Дуже прикро, що тільки в нашому комсомольському комітеті є двійчники П. Котлярів, В. Гунчак, С. Твердохліб. За такої ситуації виникає цілком резонне питання — як пи-

тати з когось, коли ти сам ідеш позаду?

Втім, у нашого комітету комсомолу надзвичайно слабкий зв'язок з первинними організаціями. Саме через це і тільки через це сталася прикра подія на другому курсі. Влаштувавши збори, присвячені Дню Радянської Армії та Військово-Морського Флоту, другокурсники запросили ветерана Великої Вітчизняної війни та воїна-інтернаціоналіста. На цю зустріч у призначений час з трьох груп прийшло чотири студенти.

І ось уже вживаємо заходів — оголошено суворі догани комсоргам Васаженко, Яковлевій, Андрухович. Але куди краще було б, якби не сталося надзвичайної події, якби ми тримали руку на пульсі життя і передбачали, що на другому курсі таке може трапитися, бо там не все в порядку з патріотичним вихованням. Вина комітету комсомолу і в тому, що при плануванні масових заходів він рідко згадує про демократичні основи спільнської роботи, що записані в проекті Статуту ВЛКСМ.

Ніхто не сумнівається в тому, що перебудова — справа спільна, але вирішувати її повинен кожен і кожен повинен визначити в ній своє місце, свої можливості, покласти про свій особистий вклад. Отже, не чекати, а діяти.

Алла ІЩЕНКО,
член комітету комсомолу факультету автоматики й мікроелектроніки.

Автор цієї розповіді — студент нашого інституту Сергій Курдюк. А починалось усе так. Прочитав одного разу Сергій фантастичну повість Кіра Буличова, і вирішив написати її продовження, яке й послав письменникові. Кіру Буличову творчій ініціативі сподобався, відомий фантаст відповів юнакові, підтримав, а заодно запропонував знятися у науково-фантастичному фільмі за своїм сценарієм. Втім, дамо слово самому студенту.

Художній фільм «Гостя з майбутнього», знятий на кіностудії ім. Горького в 1984 р. режисером Павлом Арсеновим, сподобався багатьом. Про це розповіли тисячі листів, надісланих на студію з різних кінців країни. І в більшості з них звучало прохання зняти продовження. Отож 1985 року «Пионерская правда» надрукувала повість К. Буличова про нові пригоди Аліси в заповіднику казок. Повість вирішено було екранізувати.

Минулої весни була набрана зйомочна група, до якої увійшли, крім Наташі Гусєвої (вона була виконавицею ролі в «Гості з майбутнього»), відомі кіноактори Олена Метолькіна, яка грала Поліну, і Вячеслав Невинний, котрий втілює на екрані образ добряги-археолога Громозеки, відомого по мультфільму «Таємниця третьої планети».

«Лілова куля» — це фантастична казка. В ній є і звичні атрибути фантастики: машина часу, космічні кораблі,

як і відомі усім з дитинства чаклуни і чарівники, які користуються «ненауковими» видами транспорту на зразок самохідної печі. І все це прекрасно вживається одне з одним.

ЗНИМАЄТЬСЯ КІНО

У „ЛІЛОВІЙ КУЛІ“

У Києві, в павільйоні кіностудії ім. Довженка, знімалися епізоди загибелі планети-агресора. Мені теж пощастило взяти участь саме в цих зйомках. Виявилось, це не менш цікаво, ніж спостерігати розвиток подій біля телеекрана. Після десятків репетицій і дублів починає здаватися, що ти насправді перевтілюєшся у раба, якого потрібно було зіграти. Після зйомок «бігових сцен», де нам доводилось битися, перекидатися, карбкатися по бутафорських скелях, до того ж, повторюючи все багато разів, ми, вже переодягаючись, виявляли, що кос-

тими стали мокрими, як після зливи... Але і в сценах, де треба було працювати не стільки фізично, скільки психологічно, було не легше. Камера в цей час показує крупним планом обличчя, щоб глядач бачив, які почуття на них відбиваються. Зйомки кожного епізоду тривали по кілька годин. І коли здається, що всі люди, зайняті в кадрі, роблять усе задумане режисером, коли вони починають по-справжньому відчувати і жах, і ненависть, викликані невідомим вірусом, що вибрався з розбитої лілової кулі, — з'являються найнесподіваніші затримки: то в когось з акторів на руці виявляють годинник, то під костюмом — джинси (і це 20 тисяч років тому).

Звичайно, не можна передати всіх цікавих подробиць роботи над фільмом. Зйомка фантастики — це також гра, захоплююча гра, але — і робота, важка робота. Що з того вийшло — побачимо на екрані. Сподіваємось, що новий фільм припаде до душі нашим юним друзям, а, може, з не меншою цікавістю подивляться його і дорослі.

С. КУРДЮК,
студент.

З ЕМБЛЕМОЮ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

НЕЗАБАРОМ сповнюється 120 років з дня заснування ордена Леніна Союзу товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця СРСР (СТХХ і ЧП) — однієї з громадських організацій, які беруть активну участь в охороні здоров'я радянських людей. Товариства ці, створені після перемоги Великого Жовтня і перетворення на демократичних началах Російського товариства Червоного Хреста, у 1923 р. добровільно об'єдналися у згаданий Союз.

СТХХ і ЧП здійснює свою діяльність на основі принципів соціалістичного гуманізму, радянського патріотизму, соціалістичної демократії, всебічного зміцнення дружби і співробітництва з національними товариствами ЧХ і ЧП в інтересах збереження миру, захисту прав людини, збереження життя і здоров'я людей, активної участі в заходах міжнародної солідарності.

На основі згаданих принципів визначаються і завдання, що стоять перед членами товариства. Це сприяння органам охорони здоров'я, залучення широких мас населення до профілактичних, санітарно-протієпідемічних і санітарно-оборонних заходів, медично-санітарна підготовка підростаючого покоління, надання допомоги тим, хто постраждав у результаті стихійного лиха, на-

тастроф, допомога громадянам у розшуку рідних тощо. Серед форм діяльності товариства — створення і організація роботи санітарних дружин та постів, залучення населення в ряди безоплатного донорства.

Нині в країні нараховується 115 млн. членів товариства. В це число входять і викладачі та співробітники нашого інституту (більше 95 проц. їх складу — члени товариства). На жаль, гірша картина із залученням в товариство студентської молоді (менше 80 проц.). Очевидно, тут слід активнішим бути студентському профкому.

Слід нагадати, що головним джерелом фінансових засобів СТХХ і ЧП є вступні та членські внески (державні асигнування виділяються тільки на проведення окремих акцій). Витрачаються ж ці фінансові засоби з гуманною, благородною метою: для надання допомоги тим, хто зазнав стихійного лиха, катастрофи, для виконання інтернаціонального обов'язку (допомога жертвам імперіалізму) і т. д. Скажімо, тільки за минулу п'ятиріч-

но 257 акцій допомоги у 67 країнах.

Приклади такі можна примножувати і примножувати. Але окремо хочу зупинитися на такій особливості гуманної сфери діяльності червонохрестівців, як донорство. В нашому інституті періодично, двічі на рік, проводяться дні безоплатного донора. Яку ж участь в них бере студентська молодь! Звернемося до статистичних даних. Перша цифра у дужках означає процент від загальної кількості студентів певного факультету, які безоплатно здали кров у минулому році, друга цифра — процент добровільних донорів у першій половині року нинішнього. Отже — енергетичний факультет (53, 22), радіотехнічний (42, 18), інженерно-будівельний (37, 18), машинобудівний (35, 18), обчислювальної техніки (33, 17), автоматики і мікроелектроніки (20, 8). Коментари до цих показників хай зроблять самі товариші з факультетів.

В. АРАПОВА,
голова інститутського товариства Червоного Хреста.

ПОМИЛКА ЖЮЛЯ ВЕРНА

Великий фантаст Жюль Верн передбачав, що 2001 року людство передаватиме музику на відстані з допомогою електрики. Однак він помилився аж на сто двадцять років!

Львівські краєзнавці довели, що 1881 року в їхньому місті винахідники провели експериментальну передачу — транслювали по проводах на відстані у тридцять кі-

лометрів цілу концертну програму.

Організаторами того незвичайного концерту були знаменитий співак Олександр Мишуга, інженер Михайло Михальський та композитор Кароль Микул. Запросивши жителів міста до концертного залу готелю «Русія», вони відбули в Жолкву (нині місто Нестерів), де й виконували пісні та музичні п'єси. О два-

надцятій годині запрошені до концертного залу раптом почули музику та спів. Багато хто не повірив, що спів транслюється з Жолкви. Та в кімнатах готелю, де, як гадали слухачі, ховаються міфти, ні Олександра Мишуги, ні музикантів не було.

У Львові ж, довели краєзнавці, почав працювати й перший у світі автоматичний комутатор. Це сталося 1887 року.

Йдуть заняття у науково-методичному кабінеті кафедри фізичного виховання.

Редактор А. ЗАБЛОЦЬКИЙ.